

Tisková zpráva

Zájem o politiku a celospolečenské dění – podzim 2024

- ⊙ Zájem o politiku obecně deklaruje necelá polovina (47 %) populace, přičemž méně než desetina (8 %) se o ni velmi zajímá, naopak 16 % se o politiku vůbec nezajímá.
- ⊙ Denně společenské dění nějakým způsobem sleduje více než třipětinová většina (64 %) dotázaných, nejčastěji prostřednictvím televize a internetových zpravodajských serverů (obojí 35 %), méně často prostřednictvím sociálních sítí (21 %) či rozhlasu (19 %). 12 % k tomu využívá internetové blogy a diskusní fóra a 5 % tištěné noviny nebo časopisy.
- ⊙ Necelá desetina (9 %) lidí o celospolečenském dění denně diskutuje i mimo internet, více než čtvrtina (26 %) tak podle vlastního vyjádření nečiní nikdy.

Zpracovali:

Jan Červenka, Naděžda Čadová

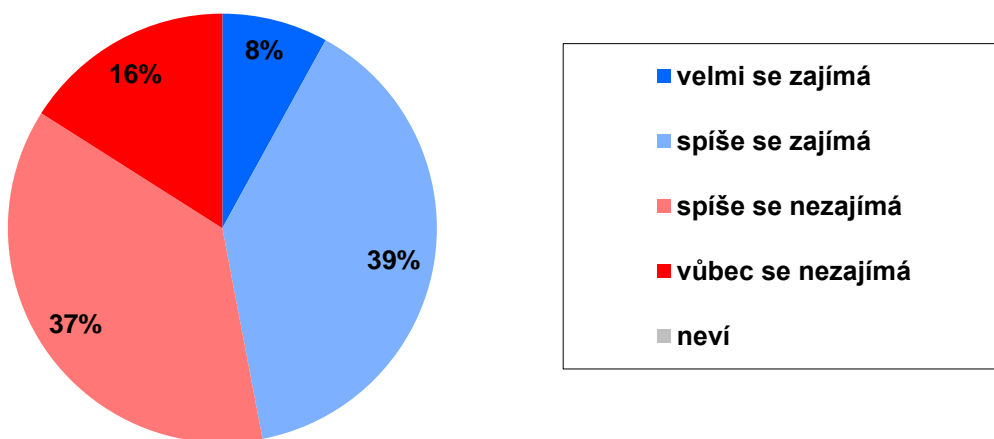
Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Tel.: 210 310 595; e-mail: nadezda.cadova@soc.cas.cz

Součástí pravidelného šetření CVVM SOÚ AV ČR, které proběhlo v období od poloviny září do konce listopadu roku 2024, byly i otázky zjišťující obecný zájem o politiku a to, jak často lidé sledují celospolečenské dění prostřednictvím médií, internetu či sociálních sítí a případně o něm diskutují mimo internetové prostředí.

Graf 1: Současný zájem o politiku (%)¹

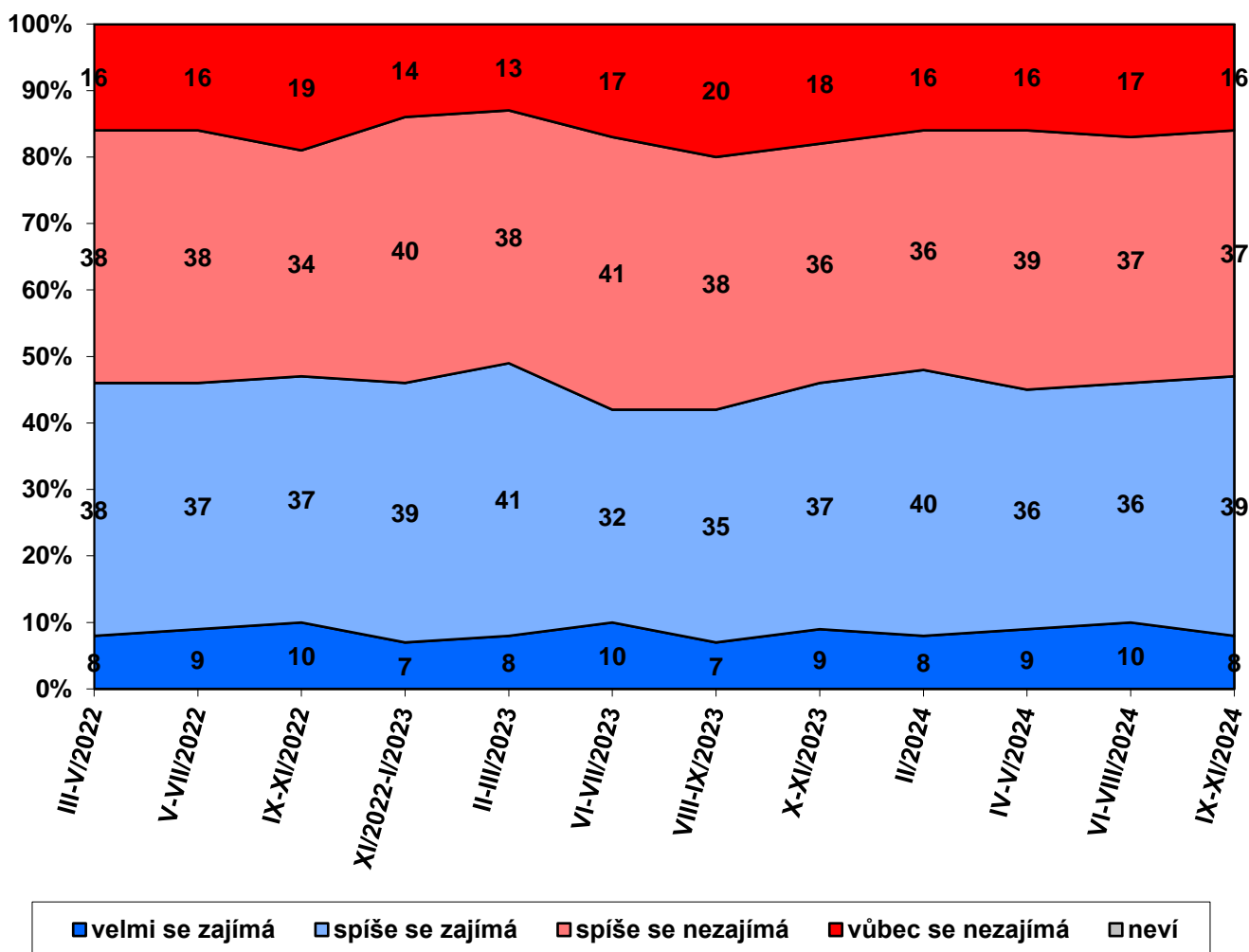
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 12. 9. – 28. 11. 2024, 1008 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Z výsledku šetření vyplývá (viz graf 1), že zájem o politiku v současnosti deklaruje necelá polovina (47 %) české veřejnosti, přičemž 8 % se o politiku „velmi zajímá“ a 39 % se o ni „spíše zajímá“. 37 % dotázaných v šetření uvedlo, že se v současné době o politiku „spíše nezajímají“, 16 % se podle vlastního vyjádření v současnosti o politiku vůbec nezajímá.

¹ Znění otázky: „Jak moc se v současné době zajímáte o politiku? Velmi se zajímáte, spíše se zajímáte, spíše se nezajímáte, vůbec se nezajímáte?“

Z podrobnější analýzy přitom vyplývá, že vyšší zájem o politiku projevují muži (56 %, v tom 11 % velmi; 11 % se vůbec nezajímá) než ženy (38 %, v tom 4 % velmi; 20 % se vůbec nezajímá) a že zájem mírně narůstá spolu s nejvyšším stupněm dokončeného vzdělání či s příjmem domácnosti a rovněž s věkem, kde se ovšem rozdíl projevuje mezi skupinou mladších dotázaných ve věku pod 30 let, kde je zájem nižší, a nejstarších dotázaných ve věku od 65 let výše, mezi nimiž je zájem zřetelně zvýšený. Z hlediska spokojenosti se současnou politickou situací významně zvýšený zájem projevují ti, kdo jsou velmi nespokojeni, naopak nižší zájem se objevuje u dotázaných, kteří jsou se současnou politickou situací „ani spokojeni, ani nespokojeni“. Regionálně se vyšší zájem o politiku objevuje v Praze a v Libereckém kraji, naopak nižší je v Jihočeském kraji a na severozápadě Čech (Ústecký a Karlovarský kraj).

Graf 2: Současný zájem o politiku – časové srovnání (%)

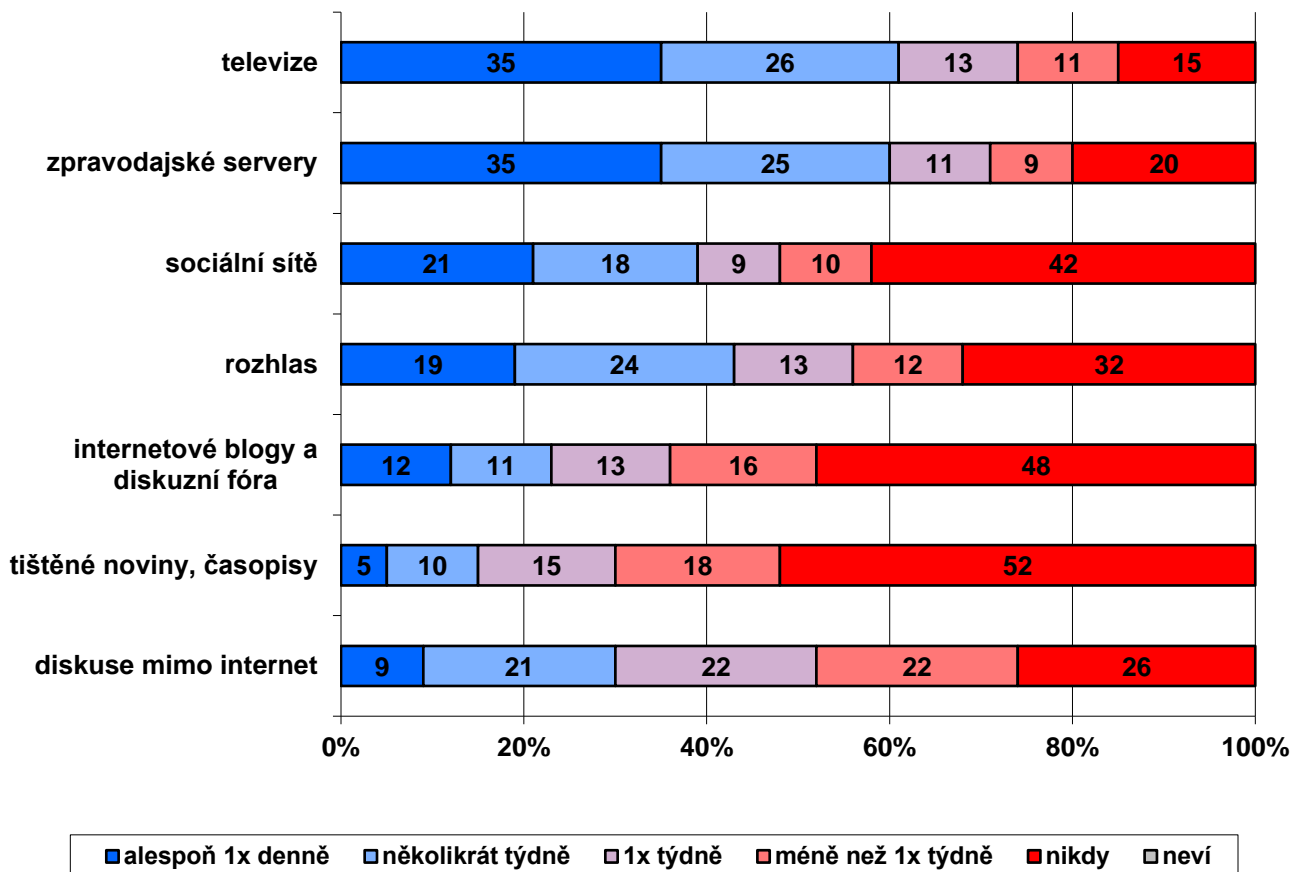

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

Z časového srovnání, které nabízí graf 2, lze soudit, že deklarovaný zájem o politiku se v čase přes drobné kolísání příliš nemění. Součet podílů odpovědí „velmi se zajímá“ a „spíše se zajímá“ tvořil v uplynulých třech letech vždy o něco méně než polovinu a vesměs se pohyboval okolo úrovně 46-47 %. Určitou výjimku představovaly dva „letní“ výzkumy z roku 2023, kdy tento součet poklesl těsně nad hladinu dvou pětín (42 %). Silný zájem přitom zpravidla vyjadřovala slabší desetina dotázaných, podíl těch, kdo se v dané době o politiku spíše zajímali, s jedinou výjimkou, kdy klesl lehce pod úroveň jedné třetiny, kolísal na hladině či mírně pod hladinou dvou pětín. Na druhé straně absolutní nezájem o politiku byl vesměs pod úrovní jedné pětiny, jíž dosáhl pouze v jednom z oněch zmiňovaných letních výzkumů z roku 2023, podíl odpovědí „spíše se nezajímá“ pak byl ve většině případů statisticky srovnatelný s podílem odpovědí „spíše se zajímá“.

Další otázka se zaměřila na to, zda a jak často lidé sledují celospolečenské dění prostřednictvím klasických médií či internetu, a rovněž zda a jak často o tomto dění diskutují v osobní komunikaci s jinými lidmi.²

Graf 3: Sledování celospolečenského dění a diskuse o něm (%)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 12. 9. – 28. 11. 2024, 1008 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Jak ukazují výsledky v grafu 3, celospolečenské dění nejčastěji lidé sledují prostřednictvím televize a internetových zpravodajských serverů. V obou případech shodně více než třetina (35 %) dotázaných uvedla, že tímto způsobem sleduje celospolečenské dění alespoň jednou denně, a stejně tak přibližně čtvrtina (26 % v u televize 25 % u zpravodajských serverů) uváděla možnost „několikrát týdně“. V případě televize byl ovšem relativně nižší podíl těch, kteří v ní podle vlastního vyjádření celospolečenské dění nikdy nesledují, což uvedlo 15 %, zatímco analogický podíl v případě internetových zpravodajských serverů činil 20 %. O málo více než pětina (21 %) dotázaných v každodenním režimu sleduje celospolečenské dění na sociálních sítích, další necelá pětina (18 %) tak činí několikrát týdně a zhruba desetina buď jednou týdně (9 %), nebo méně často (10 %). Nikdy přes sociální sítě celospolečenské dění podle svých slov nesledují více než dvě pětiny (42 %) oslovených občanů.

Podobný, i když nevýznamně nižší, podíl každodenních sledujících šetření ukázalo v případě rozhlasu, kde to uvedla necelá pětina (19 %) dotázaných. Necelá čtvrtina (24 %) sleduje prostřednictvím rozhlasu celospolečenské dění několikrát týdně, další čtvrtinu tvoří ti, kteří prostřednictvím rozhlasu sledují celospolečenské dění jednou týdně (13 %) nebo méně často (12 %). Podíl těch, kteří rozhlas ke sledování celospolečenského dění nikdy nepoužívají, byl nižší než v případě sociálních sítí a tvořil necelou třetinu (32 %). Internetové blogy a diskuzní fóra ke sledování

² Znění otázky: „Jak často sledujete celospolečenské dění a) v televizi, b) v tištěných novinách a časopisech, c) v rozhlase, d) na internetových zpravodajských serverech, e) na internetových blozích a diskuzních fórech, f) na sociálních sítích (např. Facebooku, Twitteru nebo Instagramu), g) a diskutujete o něm mimo internet?“ Možnosti odpovědi: alespoň 1x denně, několikrát týdně, 1x týdně, méně než 1x týdně, nikdy.

celospolečenského dění v nějaké míře využívá mírně nadpoloviční většina (52 %) respondentů, v tom 12 % každodenně, 11 % několikrát v týdnu, 13 % jednou týdně a 16 % méně často. 48 % oslovených prostřednictvím internetových blogů a diskuzních fór celospolečenského dění podle vlastního vyjádření nesleduje nikdy. Ještě o něco méně frekventované je sledování celospolečenského dění prostřednictvím tištěných novin a časopisů, které pro sledování celospolečenského dění nikdy podle svých slov nevyužívá již mírně nadpoloviční většina (52 %) dotázaných. Naopak 5 % je využívá denně, desetina (10 %) několikrát týdně, 15 % jednou týdně a necelá pětina (18 %) méně často.

Celkově přitom lze říct, že ke každodennímu sledování celospolečenského dění žádný ze zkoumaných zdrojů nevyužívá 36 % dotázaných, 28 % využívá jeden, 18 % dva a rovněž 18 % tři a více. Na druhé straně existuje desetina (10 %) lidí, kteří žádným ze zkoumaných způsobů nesledují celospolečenského dění častěji než jednou týdně.

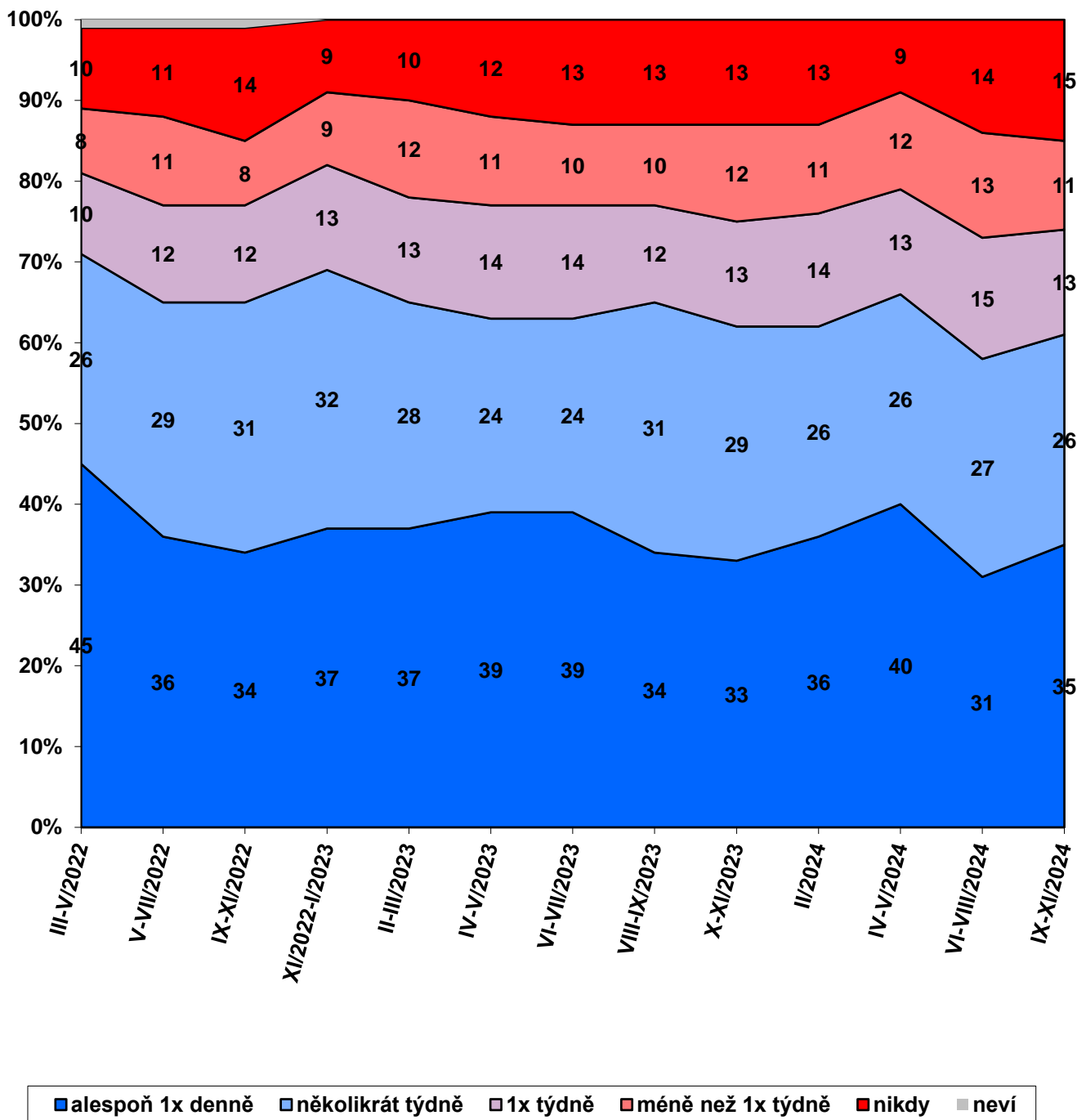
Graf 3 zároveň ukazuje, že téměř tříčtvrtinová většina lidí (74 %) alespoň někdy o celospolečenském dění diskutuje i ve své osobní komunikaci s jinými lidmi mimo internet, nikdy tak podle vlastního vyjádření nečiní 26 % dotázaných. Necelá desetina (9 %) o něm takto diskutuje denně, o málo více než pětina (21 %) několikrát týdně a obdobně velké podíly (shodně 22 %) připadají na varianty jednou týdně a méně často než jednou týdně.

Podrobnější analýza ukázala, že ve všech případech je frekvence sledování celospolečenského dění významně provázána s obecným zájmem o politiku, ovšem nejvýrazněji je tomu tak v případě internetových zpravodajských serverů, po kterých s odstupem a minimálními vzájemnými rozdíly následují televize, internetové blogy a diskuzní fóra a rozhlas, pak tištěné noviny a časopisy a nakonec sociální sítě, u kterých už je korelace se zájmem o politiku poměrně slabá, pohybující se na samotné hranici statistické významnosti. Se zájmem o politiku je silně provázána i frekvence diskusí o celospolečenském dění v osobní komunikaci s jinými lidmi mimo internet, která je sama o sobě významně propojená se všemi zkoumanými formami frekvence sledování celospolečenského dění. I tady jsou v síle korelace rozdíly, přičemž jednoznačně nejslabší je zde korelace se sledováním celospolečenského dění v televizi, nejsilnější pak znovu v případě internetových zpravodajských serverů, ale obecně silnější u internetu včetně sociálních sítí než u klasických médií.

Z hlediska pohlaví jsou rozdíly u jednotlivých položek malé a s výjimkou rozhlasu, který o něco častěji poslouchají muži, nejsou při dané velikosti souboru statisticky významné, ale u souhrnného ukazatele založeného na počtu zkoumaných položek využívaných každodenně ke sledování celospolečenského dění se objevila vyšší frekvence takového způsobu sledování celospolečenského dění mezi muži, z nichž jen 32 % nesleduje žádný zdroj denně, zatímco mezi ženami to bylo 41 %. S věkem roste především význam televize, ale v menší míře i tisku a rozhlasu, u sociálních sítí, internetových blogů a diskuzních fór i internetových zpravodajských serverů je korelace s věkem opačná, přičemž u sociálních sítí je nejsilnější a u internetových zpravodajských serverů relativně slabší, i když pořád ještě velmi zřetelná. S rostoucím věkem pak mírně klesá i frekvence diskusí o celospolečenském dění mimo internet. Nejvyšší stupeň dokončeného vzdělání není se sledováním celospolečenského dění prostřednictvím klasických médií významně propojen s výjimkou mírně zvýšeného podílu každodenního sledování televize mezi lidmi bez maturitního vzdělání. U internetových blogů či diskuzních fór a u zpravodajských serverů využití se vzděláním roste, stejně jako mírně roste i sklon k vedení diskusí o celospolečenském dění mimo internet.

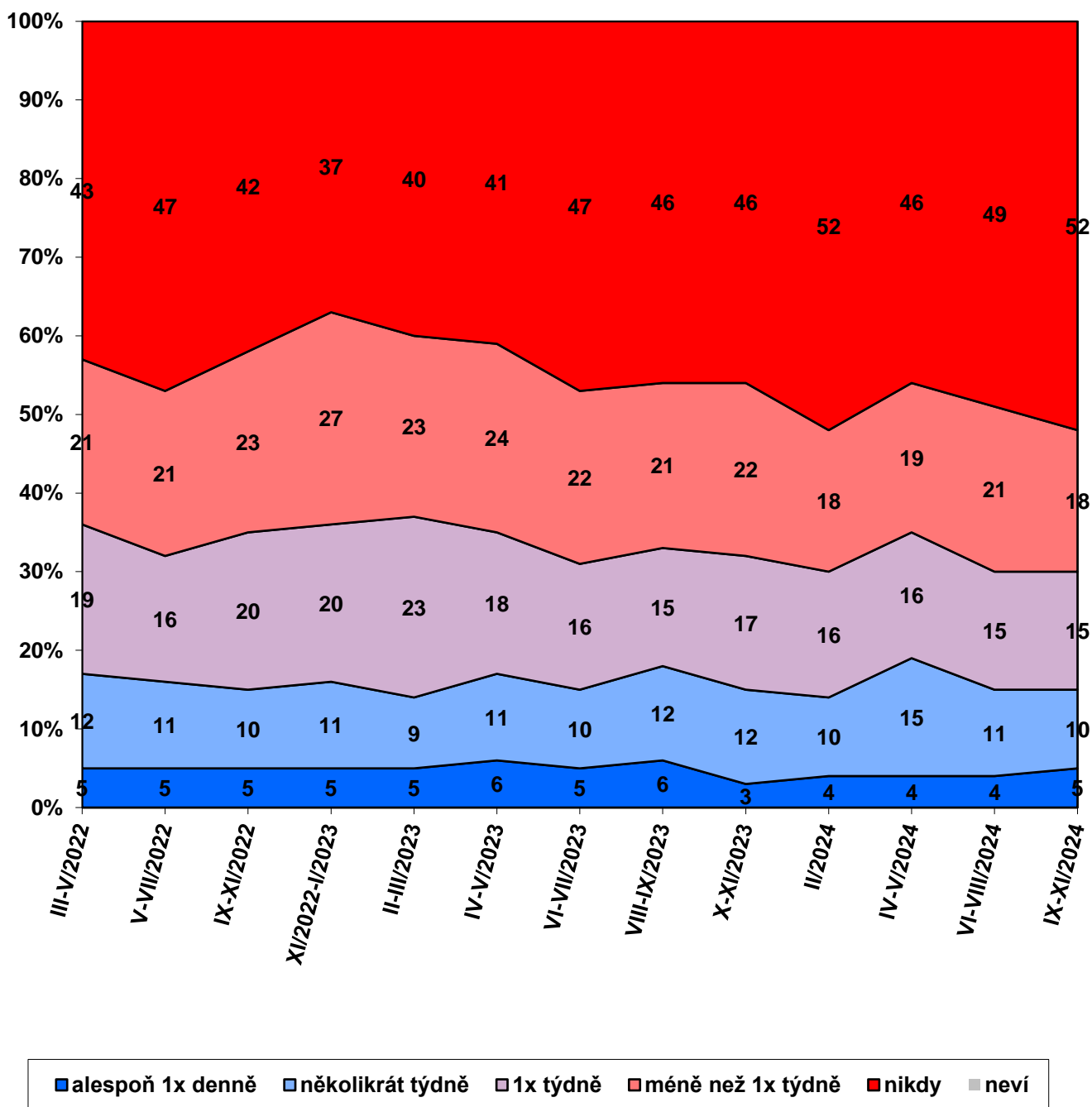
Z časového srovnání, které nabízejí grafy 4 až 10, vyplývá, že v průběhu času v rozložení odpovědí na dané otázky ohledně sledování celospolečenského dění dochází k různým, nepříliš výrazným změnám, které většinou mají charakter krátkodobých výkyvů či dílčích oscilací, a nikoli trvalejších trendů, přičemž rámcově je jejich rozložení poměrně stabilní. Dané kolísání může být vedle chyb výběru zapříčiněno aktuální situací, která sledovanost společenského dění, jakož i zájem o politiku významně ovlivňuje, a mohou se v něm promítat i sezónní vlivy. Např. za výrazně vyšším podílem každodenního sledování dění prostřednictvím televize a zvýšeným podílem frekventovaného (několikrát za týden) diskutování o celospolečenském dění mimo internet na jaře roku 2022 může být tehdy ještě velmi čerstvá válka na Ukrajině. Určité náznaky trvalejších změn mohou být za mírným zvýšením podílu nikdy při sledování celospolečenského dění v tisku, které je patrné při porovnání průměru hodnot z roku 2022 a první poloviny roku 2023 s průměrem hodnot od druhé poloviny roku 2023 do konce roku 2024. Něco podobného lze vidět i v případě rozhlasu, kterému v průběhu času, jak se zdá, pozvolna ubývají posluchači sledující jej několikrát týdně. Ve stejném období se poněkud snížila i frekvence diskusí o celospolečenském dění mimo internet.

Graf 4: Sledování celospolečenského dění v televizi – časové srovnání (%)

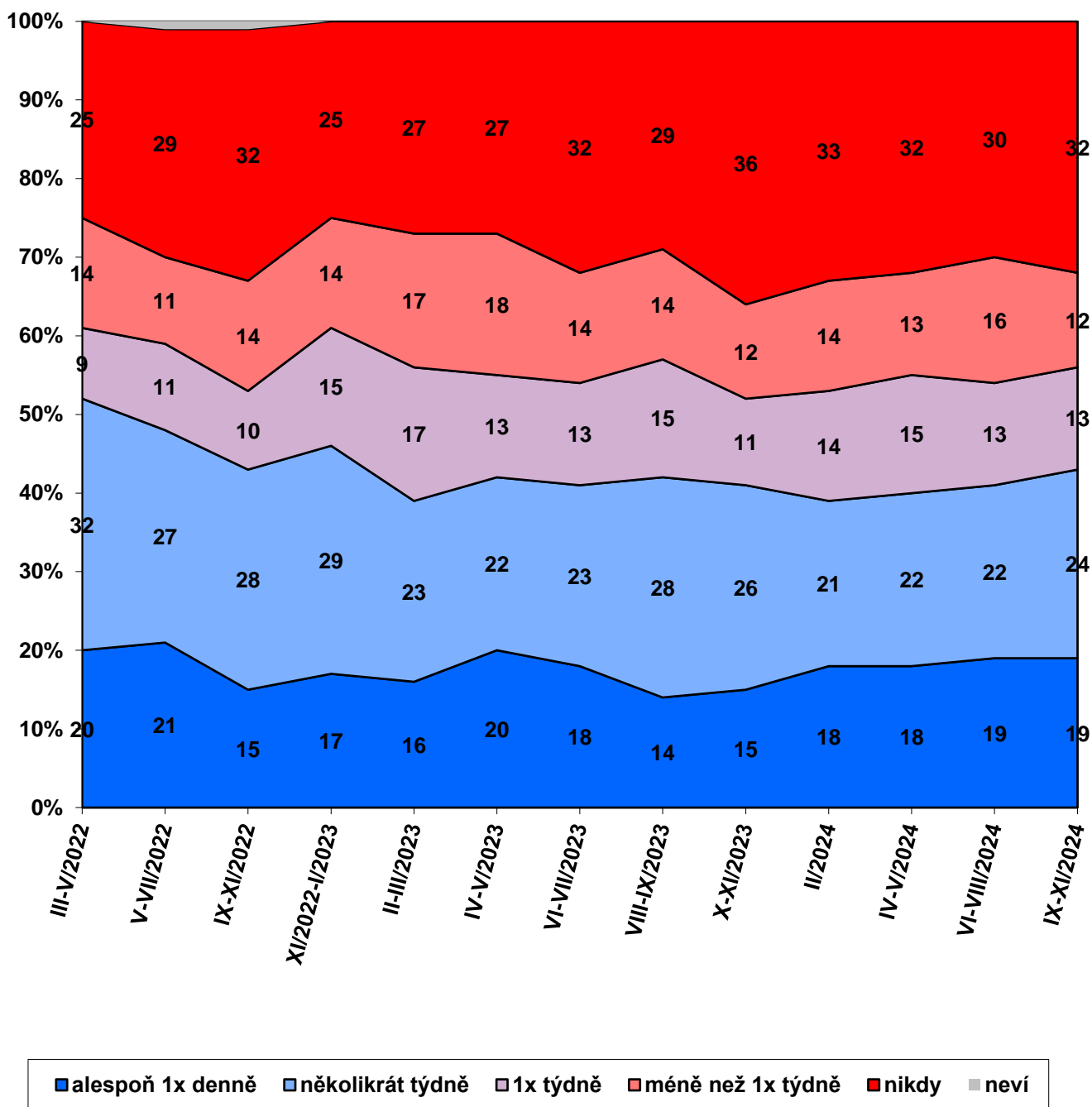
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

Graf 5: Sledování celospolečenského dění v tisku – časové srovnání (%)

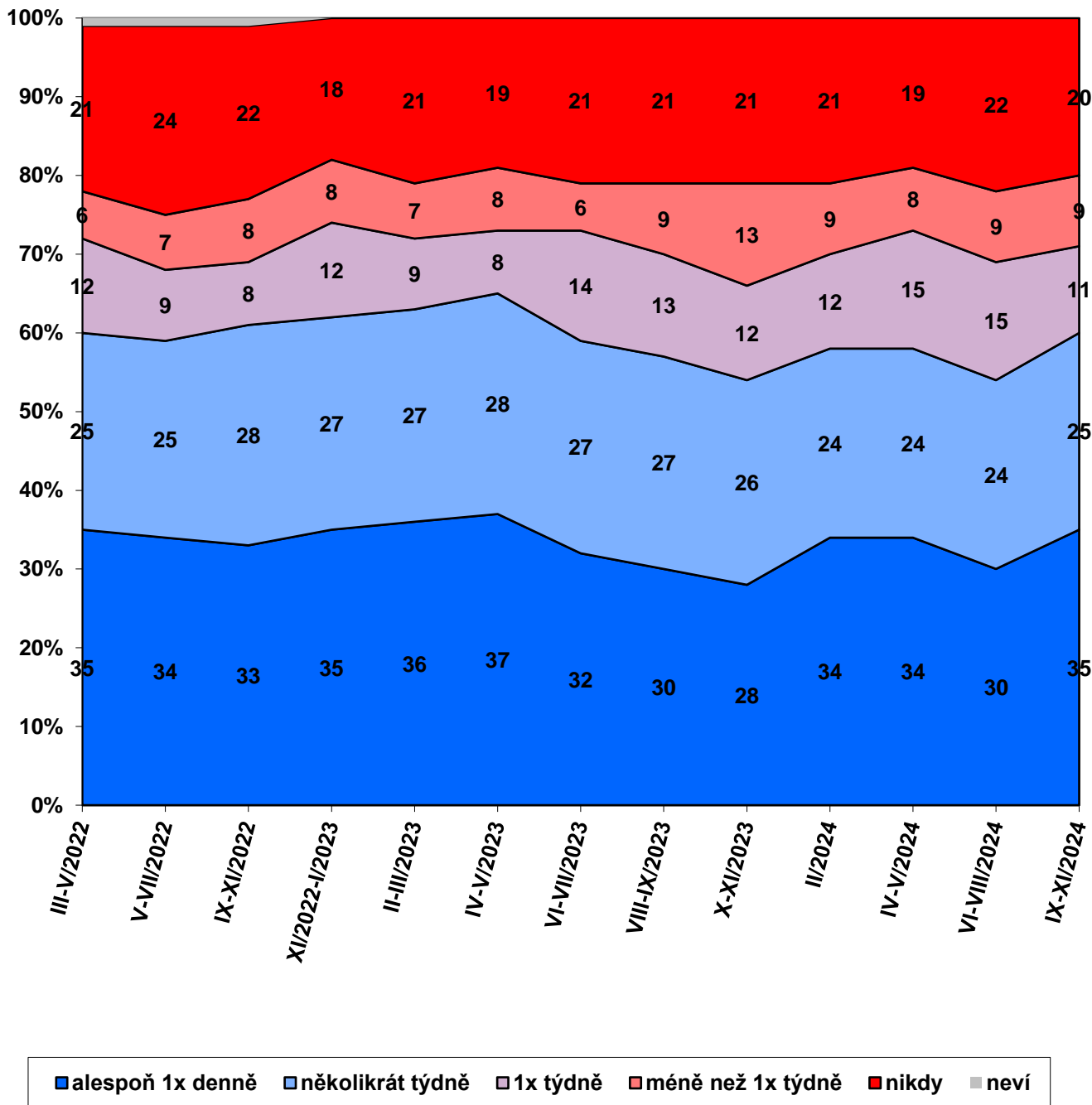
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

Graf 6: Sledování celospolečenského dění v rozhlasu – časové srovnání (%)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

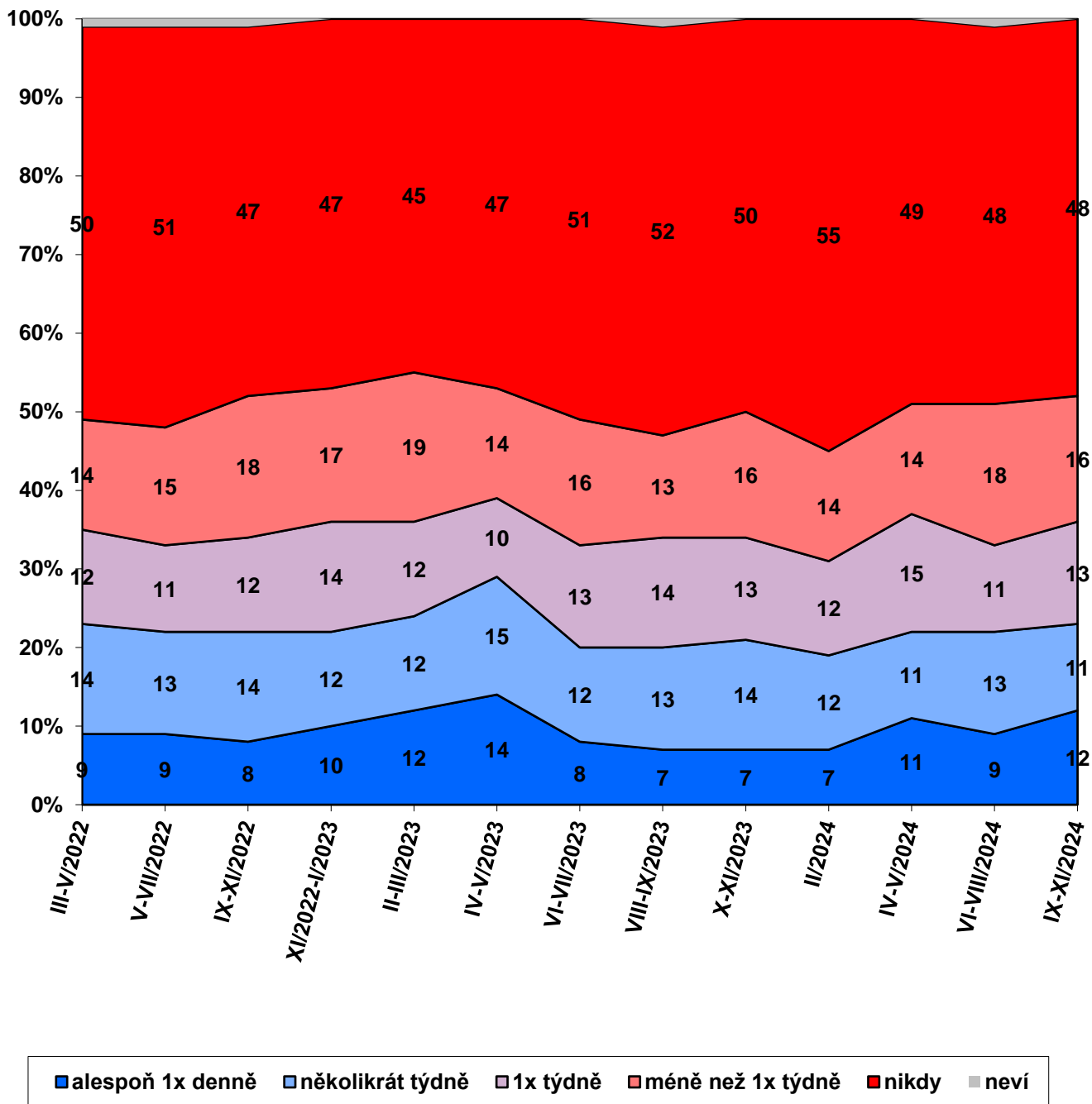
Graf 7: Sledování celospolečenského dění na internetových zpravodajských serverech – časové srovnání (%)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

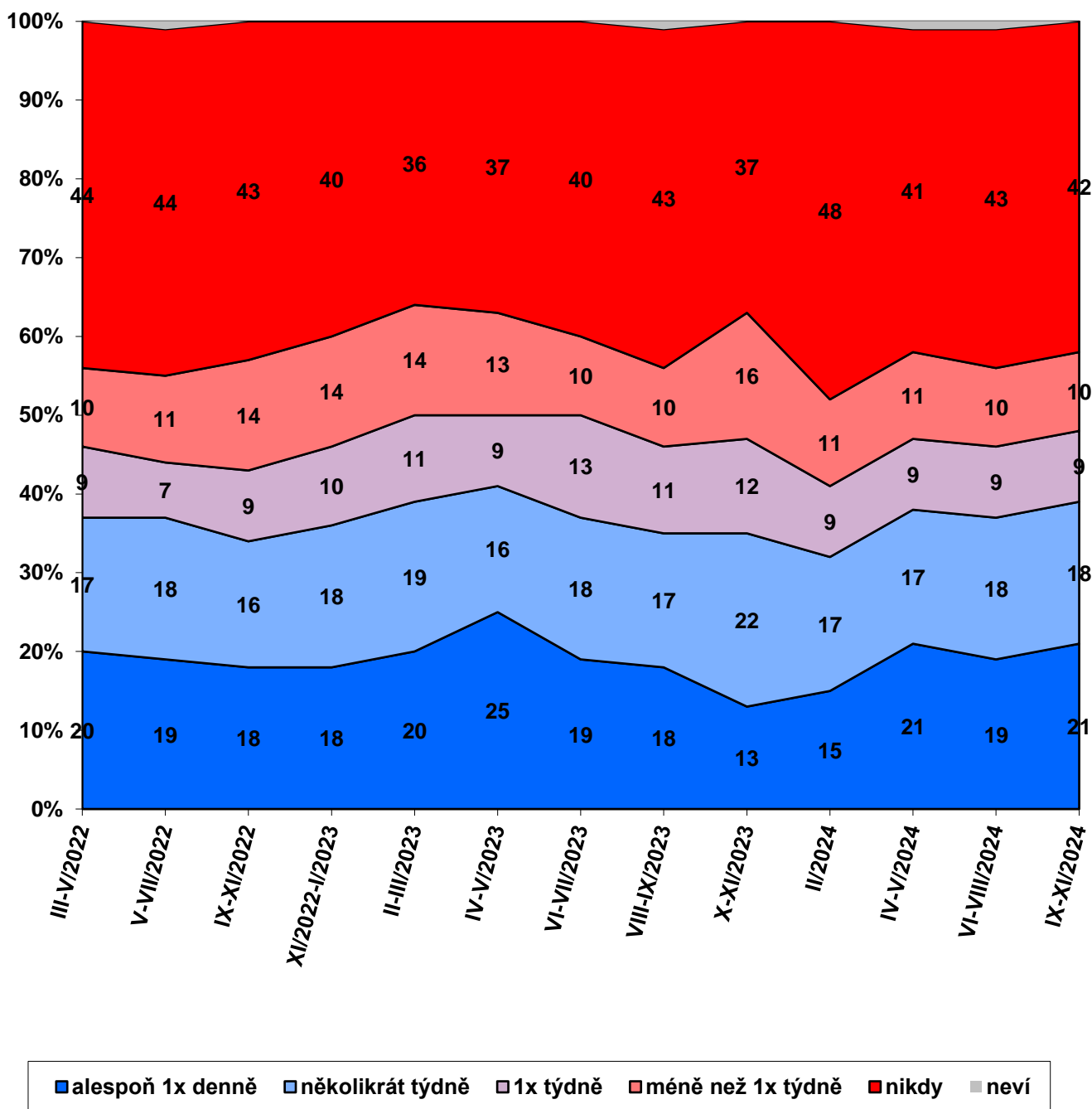

Graf 8: Sledování celospolečenského dění na internetových blozích a diskuzních fórech – časové srovnání (%)

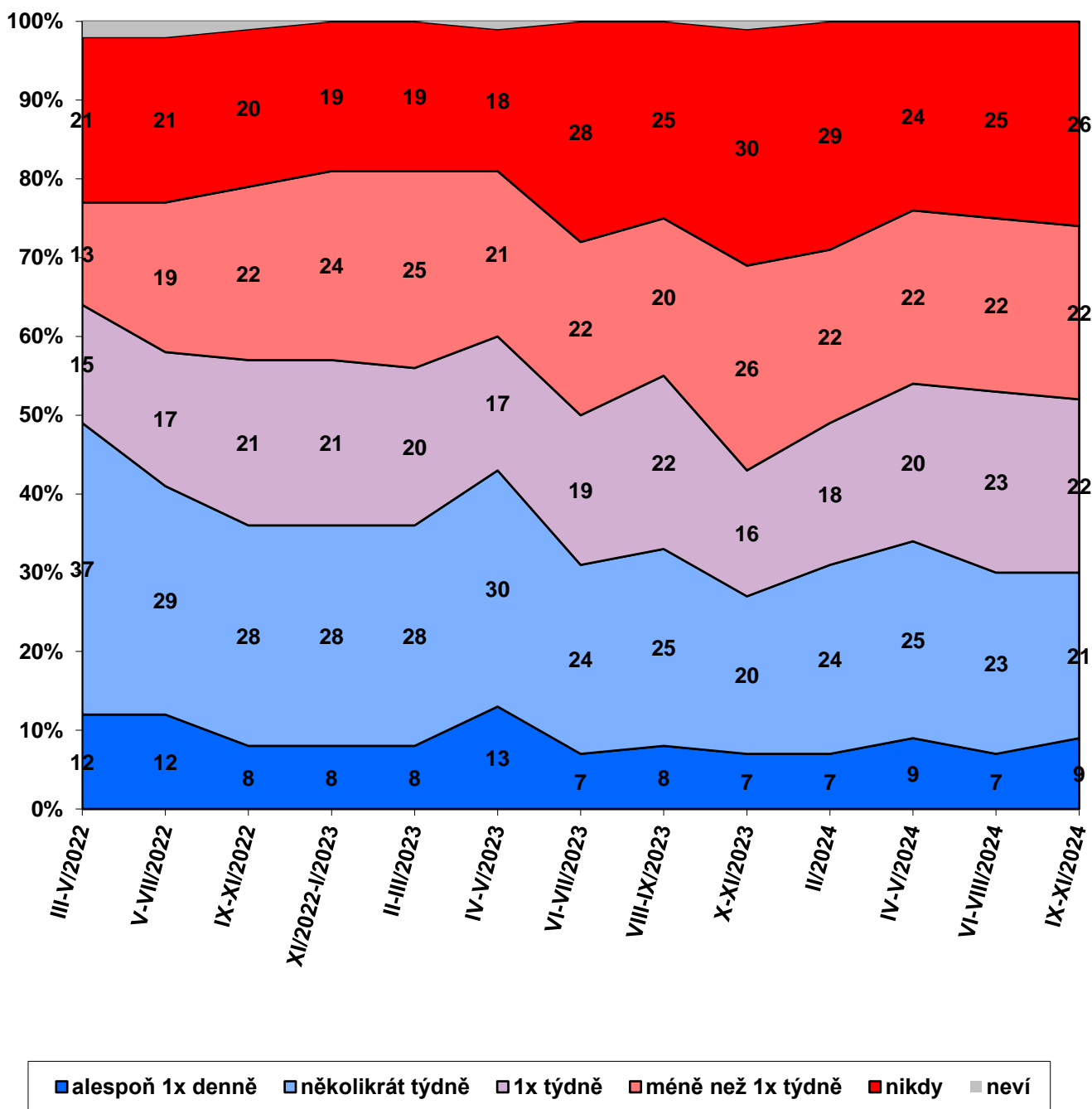
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

Graf 9: Sledování celospolečenského dění na sociálních sítích – časové srovnání (%)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

Graf 10: Diskuse o celospolečenském dění mimo internet – časové srovnání (%)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

Technické parametry výzkumu

Výzkum:	Naše společnost, v24-09
Realizátor:	Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.
Projekt:	Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR.
Termín terénního šetření:	12. 9. - 28. 11. 2024
Výběr respondentů:	Kvótní výběr
Kvóty:	Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání
Vážení dat:	Vzdělání X NUTS2, věk X NUTS2, pohlaví X kraj, velikost místa bydliště X věk, vzdělání X věk
Zdroj dat pro kvótní výběr a vážení dat:	Český statistický úřad
Reprezentativita:	Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let
Počet dotázaných:	1008
Počet tazatelů:	71
Metoda sběru dat:	Osobní rozhovor tazatele s respondentem - dotazování CAPI
Výzkumný nástroj:	Standardizovaný dotazník
Otázky:	PO_45a, OM_36
Kód zprávy:	po250204
Zveřejněno dne:	4. února 2025
Zpracovali:	Jan Červenka, Naděžda Čadová

Slovníček pojmů:

Kvótní výběr – napodobuje strukturu základního souboru (u nás je to obyvatelstvo České republiky starší 15 let) pomocí nastavení velikosti vybraných parametrů, tzv. kvót. Jinými slovy kvótní výběr je založen na stejném procentuálním zastoupení vybraných vlastností. Pro tvorbu kvót používáme údaje z Českého statistického úřadu. V našich výzkumech jsou stanoveny kvóty na pohlaví, věk, vzdělání, region a velikost obce. Vzorek je tedy vybrán tak, aby procentuální podíl např. mužů a žen ve vzorku odpovídal procentuálnímu podílu mužů a žen v každém kraji ČR. Podobně je zachován procentuální podíl obyvatel jednotlivých krajů ČR, občanů různých věkových kategorií, lidí s různým stupněm dosaženého vzdělání a z různě velkých obcí.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Vážení dat – způsob zvýšení reprezentativity souboru vzhledem k vybraným charakteristikám populace pomocí přiřazení váhy každému respondentovi. Váhy jsou vytvářeny pomocí metody iterativního proporčního vážení a pohybují se v rozsahu 0,333 až 3.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý.
